
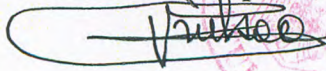

Aprob,

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

Raport

privind vizita efectuată în Penitenciarul Drobeta Turnu Severin

Sumar: prezentul Raport întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Penitenciarul Drobeta Turnu Severin este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată
3. Concluzii și Recomandări

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 29³ din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, modificată și completată, a fost efectuată o vizită inopinată în Penitenciarul Drobeta Turnu Severin, la data de 27.10.2015, în intervalul orar 9⁰⁰ - 17³⁰.

Echipa de vizită a fost alcătuită din 3 membri, respectiv: domnul [redacted] consilier la Centrul Zonal Craiova al Domeniului privind prevenirea torturii; domnul [redacted], medic chirurgie generală (desemnat de Colegiul Medicilor din România); domnul [redacted] reprezentant al Organizației pentru Apărarea Drepturilor Omului - Filiala Dolj (OADO).

Obiectivele vizitei au fost următoarele: verificarea condițiilor de detenție, tratamentul aplicat persoanelor private de libertate, precum și unele aspecte sesizate în petițiile înregistrate la instituția Avocatul Poporului.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Penitenciarul Drobeta Turnu Severin funcționa în trei locații: sediu unitate, gospodărie zootehnică și secția exterioară Vânjuleț. Echipa a vizitat doar sediul unității.

Directorul penitenciarului a menționat că la data vizitei erau în desfășurare lucrări de amenajare a Secției 4 (igienizare, tencuieli, zugrăveli, vopsiri, etc), persoanele private de libertate fiind mutate în alte camere de deținere.

La data efectuării vizitei se aflau în custodia Penitenciarului Drobeta Turnu Severin un număr de **649 persoane private de libertate, la o capacitate legală de 745 de locuri**, rezultând un număr de 96 de persoane private de libertate cazate sub capacitatea legală de deținere (**gradul de ocupare fiind de 87%**). Numărul total de paturi instalate era de 804, fiind ocupate 649 (capacitate existentă 81%).

În Penitenciarul Drobeta Turnu Severin executau pedepse privative de libertate, cu preponderență, deținuți încadrați în regimurile de executare semideschis și deschis, având în custodie numai deținuți bărbați. La data vizitei, persoanele private de libertate erau încadrate

pe regimuri după cum urmează: 189 – deschis, 5 – închis, 440 – semideschis, 9 – arestați preventiv, 4 – neincluși, 2 – provizoriu semideschis.

Activitatea Penitenciarului Drobeta Turnu Severin era asigurată de un număr de 271 de persoane, angajați ai Administrației Naționale a Penitenciarelor, 20 de posturi fiind vacante.

La Sectorul Siguranța Deținerii și Regim Penitenciare (S.D.R.P.), penitenciarul funcționa cu un număr de 187 persoane angajate, 3 posturi fiind vacante, la Sectorul educație și asistență psihosocială cu 10 posturi ocupate și 11 vacante, iar la cabinetul medical erau 12 posturi ocupate și 2 vacante.

În cadrul interviurilor cu persoanele private de libertate, acestea au invocat: nerespectarea suprafeței minime de 4 mp/persoană; deteriorarea tavanelor și pereților datorită infiltrațiilor (camera E2.14; camera E 1.3); nedistribuirea materialelor igienico-sanitare pentru asigurarea igienei personale și curățeniei în spațiile de cazare și în grupurile sanitare; iluminatul natural deficitar în unele camere (camera E2.14); programul necorespunzător de distribuire a apei calde; instalații sanitare defecte sau fără dotare corespunzătoare; prezența gândacilor și ploșnițelor în unele camere; calitatea și cantitatea necorespunzătoare a hranei.

Spre exemplu, o persoană custodiată a menționat că nu i s-a aprobat transferul la Penitenciarul Pelendava și că la transferul în Penitenciarul Drobeta Turnu Severin i-au fost reținute bunuri personale (îmbrăcăminte și încălțăminte). Din verificarea documentelor solicitate conducerii penitenciarului, echipa a constatat că deținutul a fost propus la A.N.P. pentru a fi transferat, **rezoluția fiind de netransferare și de custodie la nivelul Penitenciarului Drobeta Turnu Severin.** De asemenea, deținutul nu a adresat nicio cerere către administrația penitenciarului prin care să fi sesizat că i-au dispărut anumite bunuri.

O altă persoană custodiată a menționat că la secția exterioară Vânjuleț nu a beneficiat de asistență medicală corespunzătoare. Echipa a constatat că deținutul a beneficiat în perioada decembrie 2013- octombrie 2015 de consultații, examene și analize de laborator, internări. Deținutul a refuzat de câteva ori recomandările de internare.

Într-un alt caz, referitor la un pretins tratament abuziv și agresiv aplicat de către alte persoane private de libertate, de către deținuți și pentru întocmirea de „rapoarte de pedepsire pe nedrept” de către personalul penitenciarului, din verificarea documentelor puse la dispoziția echipei de vizitare, din declarația petentului și din discuțiile purtate cu personalul

penitenciarului și cu alți deținuți, s-au constatat următoarele: petentul nu a putut indica nicio persoană privată de libertate în susținerea celor sesizate; a menționat că **nu mai avea probleme cu deținuții din camera în care era cazat la data vizitei**; primise mai multe sancțiuni disciplinare împotriva cărora formulase plângeri la judecătorul de supraveghere a privării de libertate din cadrul penitenciarului, **acestea fiind respinse**; contestase încheierile judecătorului de supraveghere, la Judecătoria Drobeta Turnu Severin, contestațiile fiind pe rolul instanței, în curs de soluționare.

*Referitor la condițiile de detenție (supraaglomerarea, starea de curățenie precară, prezența ploșnițelor, ventilația necorespunzătoare, grupurile sanitare și dușurile nefuncționale, lipsa apei reci pe timpul nopții), membrii echipei de vizitare au constatat că în camera de detenție în care fusese cazat deținutul anterior vizitei, volumul camerei raportat la numărul de paturi instalate, asigura cei 6 mc aer/persoană, prevăzuți de Ordinul Ministrului Justiției nr. 433/C/2010, iar ventilația era corespunzătoare. **Pereții camerei erau murdari, iar la verificarea acesteia nu s-a constatat prezența ploșnițelor, dar pe pereți erau gândaci de bucătărie.** Grupul sanitar era curat, **dușurile erau funcționale, dar nu erau dotate corespunzător (lipseau palele de la dușuri)**, iar apa rece era furnizată permanent. *Aceiași persoană a mai sesizat că activitățile de control de la A.N.P. erau anunțate și se vizitau numai anumite camere.**

Referitor la asistența medicală, echipa de vizitare a constatat că deținutul a primit asistență medicală corespunzătoare, tratamentul de specialitate și recomandarea de internare într-un penitenciar spital, pe care a refuzat-o.

Sesizările persoanelor intervievate au fost verificate de echipa de vizitare iar constatările au fost cuprinse în prezentul raport și au fost formulate recomandări conducerii penitenciarului.

Condiții de cazare

Echipa a vizitat următoarele camere de deținere: camerele E 3.4 și E 3.10, Secția 3- regim semideschis; camera E 2.14, Secția 2 - regim semideschis, camera E1.3, Secția 1- regim deschis, constatându-se următoarele:

Repartizarea deținuților în camere se realiza conform regimurilor de executare, vârstei și gradului de risc pentru siguranța locului de deținere.

Referitor la numărul persoanelor private de libertate cazate în camere: în toate camerele vizitate, deținuții erau cazați în paturi suprapuse, dispuse pe două și trei niveluri.

Penitenciarul Drobeta Turnu Severin **nu se confrunta cu fenomenul supraaglomerării**, deoarece custodia în principal persoane private de libertate în regimurile deschis și semideschis, **fiind asigurați cei 6 mc de aer/persoană**, prevăzuți de Ordinul Ministrului Justiției nr. 433/ C/ 2010 privind Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate și de standardele internaționale.

Referitor la iluminarea și aerisirea camerelor: echipa de vizitare a constatat că dimensiunile ferestrelor asigurau în general condiții potrivite pentru lectura și desfășurarea anumitor activități curente la lumină naturală, precum și condiții pentru aerisirea camerelor. Totuși, camera E 2.14., secția 2, amenajată ca infirmerie **era parțial întunecoasă**, iluminatul natural fiind asigurat de două ferestre cu tocărie de lemn, dar foarte aproape exista o clădire care obtura lumina naturală.

În toate camerele de detenție vizitate, prizele erau amplasate în afara camerei, cu cablu de alimentare în interior, iar întrerupătoarele în cameră. Spațiile de deținere erau dotate cu sisteme de iluminare artificială, de distribuire a semnalului TV și terminal de radioficare. Iluminatul de veghe se folosea între orele 22⁰⁰ – 6⁰⁰.

Referitor la mobilierul din camere: camerele de deținere vizitate erau dotate cu mobilier simplu pentru servirea mesei în camere și pentru depozitarea bunurilor personale. Totuși, **mobilierul existent în camerele de deținere era insuficient** și nu asigura persoanelor private de libertate condiții pentru păstrarea bunurilor și obiectelor personale, precum și pentru servirea mesei. În timpul vizitei echipa a constatat că sub paturi erau depozitate genți cu haine și alimente, cu toate că spațiile de detenție aveau și cambuze (camera E 3.10).

Referitor la grupurile sanitare și accesul la duș: camerele vizitate erau dotate cu grupuri sanitare proprii, cu chiuvete, dușuri, vase de wc sau toalete turcești. Apa rece era furnizată

permanent, iar apa caldă după un program aprobat de conducerea penitenciarului, două zile pe săptămână, câte două ore/zi. Era respectată intimitatea deținuților care foloseau toaletele și dușurile, deoarece în fiecare cameră spațiile destinate satisfacerii nevoilor fiziologice și cele destinate igienei individuale erau delimitate și separate. Majoritatea grupurilor sanitare și toaletelor erau întreținute, dar existau și **grupuri sanitare care prezentau infiltrații (camera E 1.3; camera E 2.14), iar unele instalații sanitare nu erau dotate corespunzător, lipsind dispozitivele tip pară de la duș și sifoanele de pardoseală (camera E 3.10).**

Referitor la condițiile igienico-sanitare, menționăm că spațiile de detenție și grupurile sanitare vizitate prezentau o stare generală bună de curățenie, cu excepția camerelor E 2.14 și E 3.10, care aveau pereții murdari. **A fost constatată prezența gândacilor de bucătărie pe pereți în unele camere (camera E 3.10, camera E 3.4, camera E 1.3) iar unul dintre deținuți a declarat că fusese mușcat de ploșnițe. La verificarea cazarmamentului din camerele vizitate, echipa nu a constatat prezența ploșnițelor.**

Dezinsecția în penitenciar a fost asigurată de o firmă specializată, ultima operațiune efectuându-se în intervalul 13.10- 16.10.2015, în blocul alimentar. Camerele de detenție au fost supuse operațiunii de dezinsecție în data de 04.09.2015.

Produsele alimentare **erau depozitate în genți sub paturi și în cambuze care erau neîncăpătoare.**

Referitor la igiena și calitatea cazarmamentului: în general persoanele aflate în stare privativă de libertate au declarat că primesc lenjeria de la familie, preferând-o în locul celei de la unitatea penitenciară. Saltelele verificate erau în stare bună, atât cele din material textil cât și cele din burete. În unele camere erau întinse rufe la uscat (ex. camera E 3.10, camera E 2.14).

O persoană privată de libertate a susținut că nu i s-au distribuit produse pentru igiena personală. În urma verificărilor efectuate în timpul vizitei, **s-a constatat că materialele igienico-sanitare au fost asigurate conform Normei nr. 8 din OMJ 2056/ C/ 2007** pentru aprobarea Normelor metodologice, privind stabilirea unitară a drepturilor de echipament și de materiale igienico-sanitare aferente persoanelor private de libertate.

Condițiile de asigurare a hranei și servirea mesei

Blocul alimentar, era format din: camera unde se depozitau zarzavatul și legumele; camera unde erau curățate legume; sala-cazane, unde se prepara mâncarea de către deținuții bucătari; camera de tranșare carne; camera de spălare și dezinfectare a bidoanelor și veselei folosite. Magazia de alimente și camera frigorifică erau separate de clădirea blocului alimentar, în alt corp de clădire apropiat. Blocul alimentar era bine întreținut și curat; incintele, spațiile de depozitare, ustensilele folosite erau curate. Meniul la data efectuării vizitei era afișat și diferențiat pe tipuri de regim.

Hrana era preparată de doi deținuți - bucătari, ajutați de alte persoane custodiate, a căror stare de sănătate era verificată prin efectuarea de analize medicale, odată la 6 luni (aspect verificat la cabinetul medical al unității penitenciare). Aceștia aveau la dispoziție un vestiar curat și un grup sanitar dotat cu **duș care nu funcționa, iar apa caldă nu era permanent disponibilă.**

Hrana se pregătea diferențiat pe norme și regimuri alimentare, recoltându-se zilnic probe de mâncare. La ora vizitei, în blocul alimentar se preparase mâncarea pentru prânz. Erau luate probe pentru fiecare regim alimentar în borcane închise cu capace și etichetate, acestea erau păstrate 48 de ore, pentru eventuale verificări.

Membrii echipei de vizitare au degustat din mâncarea preparată, care avea gust, miros, aspect corespunzător, **dar nu avea consistență.** Au fost verificate listele zilnice de alimente, meniul zilnic, rațiile și centralizatoarele zilnice de alimente și s-a constatat că acestea erau întocmite pe tipuri de regim.

Majorității deținuților li se servea masa în camere. Unitatea penitenciară avea amenajată o sală de mese în Secția 4, dotată corespunzător, curată și bine întreținută, în care servea masa persoanelor private de libertate tinere.

Timpul alocat servirii mesei pentru persoanele private de libertate aflate în custodia Penitenciarului Drobeta Turnu Severin era dimineața între orele 6¹⁵-6⁴⁵, la prânz între orele 12⁰⁰-13⁰⁰, iar seara între orele 17³⁰-18³⁰.

Asigurarea asistenței medicale

Activitatea medicală în Penitenciarul Drobeta Turnu Severin era asigurată de trei medici specialiști de medicină de familie, un medic stomatolog aflat în relații contractuale de prestări servicii de medicină dentară, șapte asistenți medicali, un asistent de igienă și un asistent de farmacie. Existau două funcții vacante la cabinetul medical.

Structura cabinetului medical al Penitenciarului Drobeta Turnu Severin era următoarea: un cabinet consultații, sală de tratamente, sală de sterilizare, punct farmaceutic, cabinet stomatologic, un grup sanitar și un hol. Cabinetul de consultații era curat și bine dotat. Cabinetul stomatologic era dotat cu aparatură modernă, medicul acorda asistență stomatologică de trei ori pe săptămână, câte 4 ore. Din documentele verificate de echipa de vizitare a rezultat că, în perioada ianuarie- octombrie 2015, se efectuaseră un număr de 922 examinări de medicină dentară.

Camera E 2.14 avea un total de 20 de paturi și era amenajată pentru cazarea persoanelor private de libertate cu afecțiuni acute sau cronice, funcționând ca infirmerie. **Camera necesita o mai bună igienizare și reparații ale tavanului și pereților în grupul sanitar.** De asemenea, **camera era iluminată natural insuficient**, fiind nevoie de iluminat artificial suplimentar pe timpul zilei. În cadrul Penitenciarului Drobeta Turnu Severin mai existau încă trei camere amenajate ca infirmerii, una dintre ele fiind destinată tinerilor.

Medicamentele necesare tratamentului bolnavilor cu afecțiuni acute și cronice erau prescrise pe rețete compensate – gratuite, în sistemul asigurărilor sociale de sănătate. Sub aspectul asigurării tratamentului medical, acesta era în concordanță cu recomandările medicilor specialiști, iar medicația se distribuia pe bază de semnătură conform registrelor studiate. Aprovizionarea aparatului de urgență cu medicamente și materiale sanitare se realiza de către Spitalul Penitenciar Colibași, neexistând probleme în achiziționarea acestora.

Din verificarea registrului de consultații zilnice s-a constatat că în perioada ianuarie – octombrie 2015, s-au acordat 29.499 consultații medicale cu o medie de 101 examinări pe zi. Examinarea medicală se efectua la solicitarea persoanelor private de libertate și în baza unei

programări pentru bolnavii cronici. Pe timpul nopții asistența medicală era asigurată prin solicitarea ambulanței.

Din documentele puse la dispoziție de conducerea unității penitenciare s-a constatat că au fost efectuate 750 examene de specialitate și 609 investigații paraclinice. În perioada ianuarie - septembrie 2015 au necesitat internare în spitale din rețeaua Ministerului Sănătății un număr de 23 persoane, iar în spitale penitenciar 118 persoane private de libertate. Internările în spitalele penitenciar s-au efectuat pentru afecțiuni acute, pentru precizări de diagnostic și pentru evaluarea bolnavilor cu afecțiuni cronice.

La data vizitei, în evidența cabinetului medical erau 218 bolnavi cu afecțiuni cronice, dintre care 84 cu boli cardio-vasculare, 103 cu afecțiuni psihice, 62 cu afecțiuni cronice digestive, 11 cu discopatii vertebrale, 23 cu boli de nutriție și metabolism, 2 cu afecțiuni tumorale, etc.

Din discuțiile cu personalul medical al penitenciarului a rezultat că nu existau în tratament bolnavi cu HIV/ SIDA, TBC sau alte afecțiuni infecto-contagioase.

Refuzuri de hrană și alte solicitări

Din actele studiate și discuțiile purtate cu conducerea Penitenciarului Drobeta Turnu Severin a rezultat că în perioada ianuarie – octombrie 2015 au fost înregistrate un număr de cinci cazuri de refuz de hrană, vizând următoarele: transfer la alt penitenciar – două cazuri, încălcare drepturi – un caz, aplicare sancțiuni disciplinare – două cazuri.

În perioada ianuarie – octombrie 2015 au fost înregistrate un număr de 9836 de cereri ale persoanelor private de libertate. 2089 de cereri au vizat selecționarea la activități lucrative, 1458 – vizite cu persoane cunoscute, 1638 – introducere/schimbare numere de telefon apelabile și altele (audiență conducerea penitenciarului, transfer la alte penitenciare, eliberare carduri personale, audiență la judecătorul de supraveghere a privării de libertate).

Dreptul la informație

În Penitenciarul Drobeta Turnu Severin existau mai multe info-chioșcuri funcționale de unde deținuții puteau obține informații legislative. Accesarea info-chioșcului se realiza pe baza cartelei de identificare, cu cod de bare pentru fiecare deținut.

Rapoarte de incident - abateri - recompense

În perioada ianuarie–octombrie 2015 au fost întocmite 254 de rapoarte de incident, iar **Comisia de disciplină a penitenciarului a anulat 47 rapoarte de incident.**

Din verificarea registrului cu abateri s-a constatat că în perioada ianuarie–octombrie 2015 au fost înregistrate un număr de **207 abateri**: 38 pentru lovire între deținuți; 15 pentru autoagresiune; 56 pentru confecționare, deținere și folosire de obiecte interzise; 22 pentru atitudine necuviincioasă la adresa personalului; 30 pentru nerespectare R.O.I; 9 pentru distrugeri bunuri etc. **Pentru aceste abateri au fost aplicate 207 sancțiuni.**

Au fost acordate 2555 recompense în perioada ianuarie-octombrie 2015.

În cursul anului 2015, nu au fost aplicate sancțiuni disciplinare personalului penitenciarului, referitor la agresiuni, violențe, ori alte rele tratamente aplicate vreunei persoane private de libertate.

Conform referatului întocmit de medicul desemnat de Colegiul Medicilor din România, deținuții primeau tratamentele corespunzătoare afecțiunilor consemnate în fișele medicale, sub supravegherea cadrelor medicale. Medicul din echipa de vizitare a menționat în raportul întocmit, că **nu au fost probleme legate de neacordarea asistenței medicale.**

Conform punctului de vedere întocmit de reprezentantul Organizației pentru Apărarea Drepturilor Omului, Filiala Dolj, acesta a consemnat în referatul întocmit în urma vizitei: „conducerea penitenciarului s-a străduit să obțină resurse financiare necesare îmbunătățirii în perspectivă a condițiilor de detenție, la momentul vizitei fiind în reparație camerele din Secția 4”. A sesizat următoarele nereguli: prezența insectelor, lipsa unor sifoane

de pardoseală în unele băi, uscarea rufelor în camerele de detenție, dezordinea din camere datorată inexistenței unui mobilier pentru depozitarea hainelor și lipsei frigiderelor pentru păstrarea alimentelor, grupuri și instalații sanitare defecte și nedotate, lipsa consistenței hranei. Referitor la neregulile constatate, reprezentantul O.A.D.O. a propus efectuarea de către A.N.P. a unui studiu privind nevoile de reparații a spațiilor de detenție pentru a se stabili o eșalonare rezonabilă a îmbunătățirii condițiilor în conformitate cu normele europene.

Față de cele expuse, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) și art. 29¹⁵ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

conducerii Penitenciarului Drobeta Turnu Severin să întreprindă măsurile

legale care se impun pentru:

- asigurarea iluminatului artificial pe timpul zilei în camerele unde iluminatul natural era deficitar (ex. camera E 2.14, Secția 2 - infirmerie);
- efectuarea operațiunilor de igienizare a camerelor de detenție care aveau pereții murdari (ex. camera E 2.14, camera E 3.10);
- efectuarea operațiunilor de reparare a tavanelor care prezentau infiltrații, igrasie și zugrăvirea grupurilor sanitare (ex. camera E 1.3, camera E 2.14);
- repararea și dotarea corespunzătoare a instalațiilor din grupurile sanitare (ex. camera E 3.10);
- asigurarea consistenței hranei preparate în blocul alimentară al penitenciarului;
- analizarea posibilității de servirea hranei de către toți deținuții în sala de mese existentă, în mai multe serii;
- asigurarea condițiilor pentru păstrarea la rece a produselor perisabile deținute de persoanele private de libertate;

- dotarea camerelor cu mobilier pentru păstrarea bunurilor și obiectelor personale;
- efectuarea operațiunilor de dezinsecție cu o frecvență mai mare și verificarea eficienței materialelor folosite;
- repararea instalației sanitare și asigurarea funcționării dușului la grupul sanitar din cadrul blocului alimentar;
- asigurarea continuă a apei calde la grupul sanitar din cadrul blocului alimentar;
- angajarea personalului medical pe posturile vacante, conform grilei de persoane normate, având în vedere adresabilitatea mare a deținuților la cabinetul medical.

Craiova, 7 decembrie 2015